

Beerzerweg 26 Beerze

Quicksan monumentale waarden

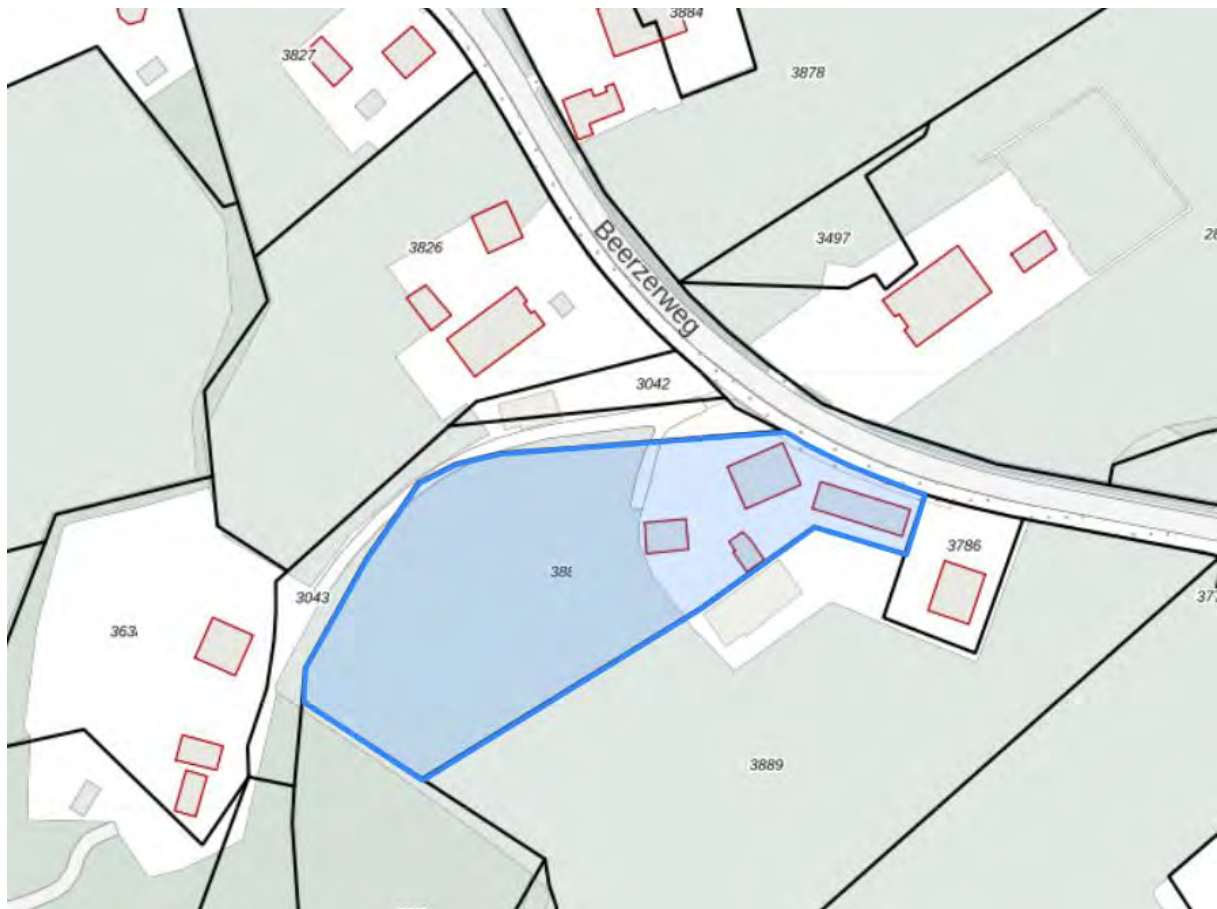
Zwolle, 7 februari 2024

Inhoud

Algemene gegevens	3
Inleiding	4
Beschrijving boerderij en schuren	5
Bibliografie	9
Colofon	10
Fotobijlage	11

Algemene gegevens

Adres:	Beerzerweg 26, 7736 PJ Beerze
Kad. gemeente:	Ommen
Sectie + nr(s):	E 3888
Naam object:	Boerderij Tiks
Oorspr. functie:	Boerderij
Huidige functie:	Leegstand
Datering:	niet bekend
Bouwstijl:	Agrarisch

(BAG viewer).

Inleiding

Het erf aan de Beerzeweg 26 is onlangs aangekocht. De huidige eigenaar heeft Het Oversticht gevraagd een quickscan uit te voeren om te bepalen wat de historische waarden van de gebouwen op dit erf zijn. Het huidige erf bestaat uit een boerderij en drie schuren. Op dit erf zijn geen beschermde monumenten aanwezig, wel maken ze onderdeel uit van het Rijksbeschermd dorpsgezicht. De in 2000 gebouwde woonboerderij en de achterliggende kapschuur zijn bij de verkoop van het erf afgesplitst en zijn geen onderdeel meer van het erf. Deze twee gebouwen zijn niet opgenomen in deze scan. Doel van de quickscan is om inzicht te verkrijgen in de aanwezige monumentale en historische waarden van de gebouwen om deze bij toekomstige ontwikkelingen zo veel mogelijk te respecteren. De scan is een verkenning van de aanwezige waarden en is geen diepgaand bouwhistorisch onderzoek. Archiefonderzoek is beperkt uitgevoerd.

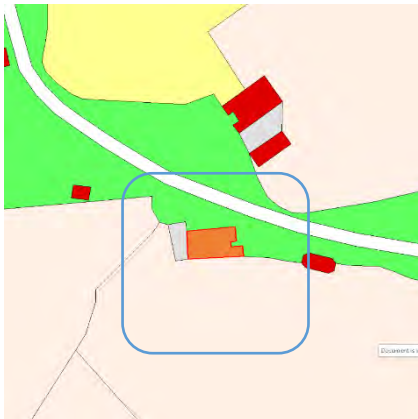

(Omgevingswet.overheid.nl)

1. De boerderij
2. Machineberging en veeschuur
3. Bakhuis en veeschuur
4. Veeschuur

Beschrijving boerderij en schuren

Het erf bestaat uit een boerderij (1), een langgerekte schuur evenwijdig aan de weg (2), een bakhuis met een aangebouwd veeschuurtje (3) en een veeschuur (4). Op een foto uit 1966 is een houten schuur te zien aan de noordzijde van de boerderij. Deze schuur is afgebroken. De boerderij is van het type hallenhuis en is gelegen met de achterzijde naar de weg. In het buurtschap Beerze is dit bij veel boerderijen het geval. Op de kadastrale minuut uit 1832 staat op deze locatie al bebouwing aangegeven. Of er delen van dit gebouw opgenomen zijn in het huidige pand is niet onderzocht, wel zijn er bouwsporen in de gebinten zichtbaar die duiden op wijzigingen en aanpassingen.

Op de kadastrale minuut uit 1832 is het erf al afgebeeld. De boerderij is afgebeeld met een inham aan de achterzijde, waarschijnlijk is dit het onderschoer. De oriëntatie van de boerderij lijkt enigszins af te wijken van de huidige situatie. Dit is mogelijk een afwijking in de opmeting of tekening. Het kleine gebouw ten westen van de boerderij is de eerste school van Beerze.

Bron: HisGis

De boerderij is opgetrokken uit metselwerk en voorzien van een rietgedekte kap. De dakpanbedekking in het onderste deel van het zuidgerichte dakvlak bestaat uit vlakke muldenpannen. Aan de westzijde van het dak (voorzijde) is een wolfseind aangebracht. Het bovenste deel van de topgevel van achtergevel bestaat uit houten gevelbekleding. De zuidgevel is vernieuwd. Bij deze vernieuwing is de gevel circa 25 centimeter verhoogd. Deze aanpassing is ook zichtbaar in de achtergevel. De voorgevel heeft nog de oorspronkelijke indeling; de kozijnen en ramen zijn in een recent verleden vervangen. Het linkerdeel van de noordgevel heeft een indeling van drie staldeurtjes en drie betonnen stalraampjes om en om geplaatst. In het woondeel zitten twee raamkozijnen. Het trasraam van de boerderij is gepleisterd. De oorspronkelijke indeling is behouden gebleven. Het woongedeelte is aan de landschapszijde (westzijde) gesitueerd, het agrarische deel aan de wegzijde. Achter het midden van de voorgevel ligt het hoofdvertrek van het woondeel, aan weerszijden daarvan de slaapvertrekken. In het interbellum is er een uitbreiding geweest met een keuken aan de zuidzijde. In een recent verleden zijn een badkamer, toilet en een halletje aangebracht in het midden van de boerderij; een stuk van de oorspronkelijke deel heeft hiervoor plaats gemaakt. De verdiepingsvloer is afgewerkt met plaatmateriaal, en loopt op richting de ramen. Dit zien we ook terug bij het erf aan de overzijde van de weg op nummer 27.

Voorgevel

Linker zijgevel (noord)

Achtergevel

De langgerekte schuur (2) aan de wegzijde heeft een houtconstructie die aan de buitenzijde bekleed is met zwart gepotdekselde planken. De hout- en gebintconstructie is nog grotendeels intact. De gevel aan de wegzijde is deels voorzien van streekeigen en karakteristiek vlechtwerk van stro. Aan de achterzijde zijn wat wijzigingen doorgevoerd en zijn delen vervangen door metselwerk. In het westelijke deel van de schuur zijn aanpassingen doorgevoerd ten behoeve van het tanklokaal. Het bovenste deel van het dak is voorzien van rietbedekking, het onderste deel van het dak bestaat uit dakpannen en aan de achterzijde ook uit bitumineuze golfplaten. De schuur is ingericht voor het stallen van vee en als machineberging, de westzijde is ingericht als tanklokaal ten behoeve van het melkvee.

Voorgevel

Rechter zijgevel (tanklokaal)

Achtergevel

Ten zuiden van de boerderij staat een bakhuisje met aangebouwde veeschuur. Het bakhuis is opgetrokken uit kalkzandsteen; om de negen lagen is een laag van baksteen vermetseld. Op de kalkzandsteen zijn resten van rode verf zichtbaar. Het bakhuisje is voorzien van dakpannen van het type verbeterd Hollands. Zij zijn niet oorspronkelijk. Tegen de achtergevel van het bakhuis is een veeschuur van beperkte omvang gebouwd, waarschijnlijk voor het houden van varkens. Het exacte bouwjaar is niet bekend. De bouwwijze en materialisering zijn passend. De dakpannen zijn, net als op het bakhuis, wel een keer vernieuwd.

De zijgevel (noord-oost)

De voorgevel (noord-west)

De voor- en zijgevel (zuid-west)

Aan de westzijde is een gemetselde schuur gebouwd voorzien van golfplaten. In de schuur zijn sporen gevonden van een kleinere voorganger. De wanden van de schuur zijn gemetseld met verschillende bakstenen. Het bouwjaar van de schuur is niet te achterhalen. In het bouwarchief staat vermeld dat in 1949 een varkensschuur is herbouwd. Gezien de bouwwijze en materialisering is het goed mogelijk dat het om deze schuur gaat.

De west- en noordgevel (zijgevel)

De oost- en zuidgevel (zijgevel)

Detailfoto interieur

De situatie in 1966 (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Architectuurhistorische waarden

Per gebouw wordt aangegeven wat de architectuurhistorische waarden zijn zodat er een goed beeld ontstaat welke bouwdelen als basis kunnen dienen voor een toekomstige ontwikkeling.

1. De boerderij

Het exacte bouwjaar van de boerderij is onbekend maar de huidige verschijningsvorm zal in de 2^e helft van de 19^e eeuw ontstaan zijn. Of er nog delen van een oudere voorganger bewaard zijn, is niet onderzocht. De hoofdvorm van de boerderij is grotendeels bewaard gebleven en heeft een hoge architectuurhistorische waarde. De zijgevel aan de zuidzijde is wel verhoogd en grotendeels vernieuwd, de waarde van deze zijgevel is niet hoog. De voorgevel heeft zijn oorspronkelijke indeling behouden. De gevel heeft een hoge architectuurhistorische waarde, al zijn de kozijnen wel vervangen. De indeling van de kozijnen is gebaseerd op de oorspronkelijke maar er zijn wel aanpassingen in materiaal en detaillering doorgevoerd waardoor de waarde van de kozijnen in de voorgevel laag is. De achtergevel is in de loop der tijd aangepast maar de oorspronkelijke baander en staldeuren zijn wel behouden gebleven. Door het ophogen van de zuidelijke zijgevel zijn er aanpassingen doorgevoerd in de achtergevel. De baanderdeuren zijn niet symmetrisch geplaatst. Mogelijk is de achtergevel aan de linkerzijde verbreed en was het achterhuis aan één zijde smaller. Ondanks deze aanpassingen heeft de achtergevel een redelijk hoge architectuurhistorische waarde. De noordelijke zijgevel is in hoofdvorm behouden gebleven, door transformatie van de veeteelt zijn er wel kleine aanpassingen doorgevoerd zoals de betonnen stalramen. De gevel heeft een hoge architectuurhistorische waarde.

De oorspronkelijke structuur van het voorhuis en de indeling, gebintconstructie en de grupstal hebben een hoge architectuurhistorische waarde. De later ingepaste sanitaire ruimten hebben geen architectuurhistorische waarde.

2. Machineberging en veeschuur

Deze schuur heeft in zijn aanzicht een hoge architectuurhistorische waarde. De vorm en het materiaalgebruik zijn karakteristiek voor deze omgeving. De houten gebintconstructie en de dakconstructie zijn grotendeels behouden gebleven en zijn waardevol te noemen. De latere aanpassingen aan de achtergevel, de bitumineuze golfplaten en de wijzigingen ten behoeve van het ingepaste tanklokaal hebben geen of nauwelijks karakteristieke waarden.

3. Bakhuis en veeschuur

Het bouwjaar van het bakhuisje is niet exact bekend maar kalkzandsteengebruik als buitenmetselwerk kwam in het eerste decenium van de twintigste eeuw in opkomst. De meeste boerenerven hadden een bakhuis om brood te bakken maar ook zeker om veevoer te bereiden. Een bakhuis was daarmee onmisbaar voor de boerderij. Bij dit bakhuis is een veeschuurtje aangebouwd in een karakteristieke vormgeving. De staldeuren en gietijzeren ramen zijn klein en laag uitgevoerd. Het bakhuis en de aangebouwde schuur hebben een hoge karakteristieke- en architectuurhistorische waarde.

4. Veeschuur

De veeschuur aan de oostzijde van de boerderij heeft een lage karakteristieke waarde. De schuur is naorlogs en samengesteld van deels hergebruikte bouwmaterialen. Ontwerp en uitvoering is functioneel uitgevoerd. De karakteristieke waarde van deze schuur is beperkt.

Bibliografie

Bouwdossier

BAG viewer - <https://bagviewer.kadaster.nl/>

Google Maps - <https://maps.google.com/>

HisGIS - <https://www.hisgis.nl/>

Topo Tijdreis - <https://www.topotijdreis.nl/>

Colofon

Titel

CONCEPT Beerzerweg 26 te Beerze
Quick-scan

Opdrachtgever

Landschap Overijssel

Uitvoerder

Het Oversticht

Samenstelling

Martijn Haitink

Contactgegevens

Martijn Haitink
Martijn.haitink@hetoversticht.nl

Datum

Januari 2024

Fotobijlage

Overzicht van het erf

Voorgevel boerderij (1)

Linker zijgevel boerderij

De achtergevel van de boerderij

Rechterzijgevel boerderij

Detail metselwerk verhoging van de gevel

Gebintstijl in de boerderij

De grupstal in de boerderij

Woonkamer met aflopende zoldervloer

Voorgevel schuur aan de straatzijde (2)

Achtergevel van de schuur

Kapconstructie van de schuur

Houtconstructie en baanderdeuren

Detail stalraam

Bakhuisje met veeschuur (3)

De veeschuur (4) op het voorerf

